

**C-83/22. sz. ügy****Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata  
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2022. február 8.

**A kérdést előterjesztő bíróság:**

Juzgado de Primera Instancia n.º 5 de Cartagena (cartagenai 5. sz.  
elsőfokú bíróság, Spanyolország)

**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2022. január 11.

**Felperes:**

RTG

**Alperes:**

Tuk Tuk Travel, S. L.

**Az eljárás tárgya:**

Utazási csomag – Az utazónak az utazás lemondására vonatkozó döntése a  
Covid19 ázsiai terjedésétől való félelem miatt – Elháríthatatlan és rendkívüli  
körülmények – Az utazás címén fizetett teljes összeg visszatérítése

**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogi alapja**

EUMSZ 267. cikk – Érvényességre és értelmezésre vonatkozó előzetes  
döntéshozatal iránti kérelem – Az (EU) 2015/2302 irányelv 5. cikke – Az  
utazónak nyújtandó minimális információk – Az EUMSZ 114. cikk  
(3) bekezdésre, valamint az EUMSZ 169. cikk (1) bekezdésre és a (2) bekezdés  
a) pontjára tekintettel fennálló érvényesség – A a kérelemhez kötöttség és a  
célszerűség nemzeti elve – Az uniós joggal való összeegyeztethetőség

### **Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések**

1.- Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ 169. cikk (1) bekezdését és (2) bekezdésének a) pontját, valamint az EUMSZ 114. cikk (3) bekezdését, hogy azokkal ellentétes az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatáseggyüttesekről szóló 2015/2302 irányelv 5. cikke, mivel e cikk nem tartalmazza az utazó szerződéskötést megelőző kötelező tájékoztatása keretében az irányelv 12. cikkében számára elismert azon jogot, hogy a szerződést annak kezdete előtt felmondhatja, és a megfizetett összeg teljes visszatérítését kérje, amennyiben az utazás teljesítését jelentős mértékben befolyásoló elháríthatatlan és rendkívüli körülmények állnak fenn?

2.- Ellentétes-e az EUMSZ 114. és az EUMSZ 169. cikkel, valamint a 2015/2302 irányelv 15. cikkével a LEC 216. cikkében és 218. cikkének (1) bekezdésében foglalt, kérelemhez kötöttség és célszerűség elvének alkalmazása, amennyiben ezen eljárási elvek akadályozhatják a felperes fogyasztó teljes körű védelmét?

### **Az uniós jog hivatkozott rendelkezései**

- EUMSZ 114. cikk (1), (3) és (4) bekezdése, valamint EUMSZ 169. cikk (1) és (2) bekezdése.
- Az utazási csomagokról és az utazási szolgáltatáseggyüttesekről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, továbbá a 90/314/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2015. november 25-i (EU) 2015/2302 európai parlamenti és tanácsi irányelv: (31) preambulumbekkezdés, 3. cikk 12. pont, 5., 6., 8. és 12. cikk.
- A Covid19-világjárvánnyal összefüggésben törölt utazási csomagok és szállítási szolgáltatások visszatérítésének alternatívájaként az utasok és az utazók részére felkínált utalványokról szóló, 2020. május 13-i (EU) 2020/648 bizottsági ajánlás.

### **A hivatkozott nemzeti jogi rendelkezések**

- A Ley General para la Defensa de los Consumidores y Usuarios (a fogyasztók és felhasználók védelméről szóló törvény) egységes szerkezetbe foglalt változata: 153., 156. és 160. cikk.

E cikkek szinte szó szerint ültetik át a spanyol jogba a 2015/2302 irányelv 5., 6., 8. és 12. cikkének rendelkezéseit.

- Ley de Enjuiciamiento Civil (polgári perrendtartás; a továbbiakban: LEC)

216. cikk: „A polgári bíróságok az eléjük kerülő ügyeket a felek által szolgáltatott tények, bizonyítékok és kérelmek alapján bírálják el, kivéve ha a törvény különös esetekben eltérően rendelkezik.”

218. cikk: „(1) A bírósági határozatoknak egyértelműeknek és pontosnak kell lenniük, továbbá meg kell felelniük a kereseti kérelmeknek és a felek által a per során kellő időben előterjesztett egyéb kérelmeknek. Tartalmazza a kért megállapításokat, határoznak az alperes pernyertességéről vagy pervesztességéről, valamint a jogvita tárgyát képező minden vitás kérdésről.

A bíróság – anélkül, hogy eltérne a kereset tárgyától olyan ténybeli és jogi elemek elfogadásával, amelyek különböznek a felek által előterjesztett szándékozottaktól – az ügyre alkalmazandó jogi normák alapján határoz, még akkor is, ha azokat a jogvita felei helytelenül idézték, vagy azokra helytelenül hivatkoztak.”

412. cikk: „(1) „Attól kezdve, hogy az eljárás tárgya a keresetben, az ellenkérelemben vagy adott esetben a viszontkeresetben meghatározásra került, a felek azt később nem változtathatják meg.”

### **A tényállás és az eljárás rövid bemutatása**

- 1 A felperes 2019. október 10-én úgy döntött, hogy szerződést köt az alperessel, a Tuk Tuk Travel, S. L.-el egy két személy részére, Vietnamba és Kambodzsába szóló utazási csomagra, amely alapján az utazás 2020. március 8-án Madridból indult volna, a visszaérkezésre pedig 2020. március 24-én került volna sor.
- 2 A szerződés aláírásakor a felperes 2 402 eurót fizetett, az utazás teljes összege pedig 5 208 euró volt. Az általános szerződési feltételek tájékoztatást adtak arról a lehetőségről, hogy „az utazás annak megkezdése előtt lemondási díj ellenében lemondható”. A szerződéskötéskor vagy szerződéskötést megelőzően nem került sor tájékoztatásra a lemondásnak abban az esetben fennálló lehetőségéről, ha a célállomás helyén vagy annak közvetlen közelében olyan elháríthatatlan és rendkívüli körülmények merülnek fel, amelyek az utazási csomag teljesítését jelentős mértékben befolyásolják.
- 3 A felperes 2020. február 12-én tájékoztatta az alperest az arra vonatkozó döntéséről, hogy a koronavírus ázsiai terjedésével kapcsolatos aggodalmai miatt nem utazik, és kérte az utazáson való részvétel elmaradásáért járó összegek visszafizetését.
- 4 Az alperes 2020. február 14-én válaszolt a felperesnek, amelyben utóbbit tájékoztatta a lemondással kapcsolatos költségekről, és közölte, hogy 81 eurót visszafizet neki. A felperes és az alperes közötti levélváltásokat követően az alperes arról tájékoztatta a felperest, hogy végül 302 eurót fizet vissza neki.

- 5 A felperes úgy döntött, hogy a kérdést előterjesztő bírósághoz fordul. A felperes 1 500 euró visszatérítését kéri, és hozzájárul ahhoz, hogy az utazási iroda 600 eurót kezelési költségként visszatartson.

### **Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei**

- 6 A felperes azzal érvel, hogy a lemondásra megközelítőleg egy hónappal az utazás megkezdése előtt került sor, és hogy a döntése *vis maior* miatt történt: a Covid19 miatti aggasztó egészségügyi helyzet az utazás helyszínén.
- 7 Az alperes arra hivatkozik, hogy a szerződés felmondásának időpontjában a felperes döntése nem volt indokolt. 2020 februárjában az ezen országokba történő utazás a megszokott módon történt. Az utazás lemondásának napján a célállomás helyén nem álltak fenn elháríthatatlan és rendkívüli körülmények, mivel nem nyert bizonyítást, hogy a származási vagy a célország hatóságai olyan konkrét intézkedéseket hoztak volna, amelyek lehetetlenné tették volna az utazást. Azon információkat kell figyelembe venni, amelyek akkor álltak rendelkezésre, amikor a felperes úgy döntött, hogy lemondja az utazását. A felperes elfogadta a kezelési költségekre (az utazás teljes összegének 15 %-a) vonatkozó általános szerződési feltételeket, a lemondási díjakat pedig az alperes egyes szolgáltatói által alkalmazott díjak jelentik. Továbbá azzal, hogy a felperes nem kötött biztosítást, vállalta egy esetleges lemondás kockázatát.

### **Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indokainak rövid ismertetése**

- 8 A 2015/2302 irányelv (31) preambulumbeginkezdése értelmében „[az utazóknak] [b]iztosítani kell [...] a jogot arra, hogy díjmentesen felmondhassák az utazási csomagra vonatkozó szerződést, amennyiben elháríthatatlan és rendkívüli körülmények lényegesen befolyásolják az utazási csomag teljesítését. Ez kiterjedhet például a háborúkra és más olyan súlyos biztonsági problémákra, mint a terrorizmus, valamint az emberi egészséget veszélyeztető jelentős kockázatokra, például az úti cél helyén terjedő súlyos betegségekre, továbbá a természeti katasztrófákra, például az árvizekre vagy a földrengésekre, illetve az olyan időjárási körülményekre, amelyek következtében lehetetlen az utazási csomagra vonatkozó szerződésben meghatározott módon biztonságosan elutazni a célállomásra”.
- 9 A 2015/2302 irányelv 12. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik: „[a]z (1) bekezdésben foglaltak ellenére az utazási csomag megkezdését megelőzően az utazó lemondási díj fizetése nélkül jogosult felmondani az utazási csomagra vonatkozó szerződést, ha a célállomás helyén vagy annak közvetlen közelében olyan elháríthatatlan és rendkívüli körülmények merülnek fel, amelyek az utazási csomag teljesítését jelentős mértékben befolyásolják, vagy lényegesen befolyásolják az utasoknak a célállomásra való szállítását. Az e bekezdés szerinti, az utazási csomagra vonatkozó szerződés felmondása esetén az utazó a csomag

fejében befizetett teljes összeg visszafizetésére jogosult, de további kártérítésre nem”.

- 10 Ugyanakkor sem a 2015/2302 irányelv, sem a spanyol szabályozás nem tartalmazza az utazó számára kötelezően nyújtandó tájékoztatás minimális tartalmaként az utazási csomagra vonatkozó szerződés elháríthatatlan és rendkívül körülmények esetén történő felmondásának azon lehetőségét, amikor fennáll a kifizetett összegek visszafizetéséhez való jog, lemondási díjat pedig nem kell fizetni. A felperes tehát sem akkor, amikor az alperest tájékoztatta az vonatkozó döntéséről, hogy nem utazik, sem akkor, amikor a kérdést előterjesztő bírósághoz (amely előtt ügyvéd nélkül jár el) fordult, nem tudta, hogy a célállomás helyén rendkívüli és elkerülhetetlen, az utazást jelentősen befolyásoló körülmények miatt jogosult lehet a szerződés felmondására és a kifizetett összegek visszatérítésére.
- 11 Egyrészt felmerül a kérdés, hogy a 2015/2302 irányelv alapján a felperesnek nyújtott minimális tájékoztatás valóban elégtelen-e az EUMSZ 169. cikk fényében, összefüggésben az EUMSZ 114. cikkel. Azaz, hogy az utazó által kapott, az irányelvnek megfelelő tájékoztatás megnehezíti-e számára azon jogainak és érdekeinek védelmét, amelyeket számára mint utazónak a jogszabály elismer, és valóban elégtelen-e ahhoz, hogy fogyasztóként magas szintű védelmet kapjon, különösen egy, a jelen ügybelihez hasonló esetben, amikor ügyvéd nélkül jár el.
- 12 Másrészt felmerül a kérdés, hogy az uniós joggal összhangban lehetséges-e – abban az esetben, ha a súlyos helyzetet az utazás alakulását jelentősen befolyásoló elháríthatatlan és rendkívüli körülmények miatt bizonyítottak tekintik – ítéletben elrendelni a megfizetett összeg teljes visszafizetését a keresetben kért összegen túlmenően, ami ellentétes a spanyol eljárási jog egyik alapelvével, a kérelemhez kötöttség elvével (a LEC 218. cikkének (1) bekezdése). A spanyol eljárási jog alkalmazása ugyanis megakadályozza, hogy az ítéletben a keresetben kértnél többet ítéljenek meg (a jelen esetben ez azt eredményezné, hogy a visszatérítés nem lenne teljes), ami megakadályozhatja a fogyasztó magas szintű védelmét, aki így nem élvezné teljes mértékben az EUMSZ által a fogyasztóknak biztosított magas szintű védelmet.
- 13 Ez utóbbi kérdéssel kapcsolatban a spanyol Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) előzetes döntéshozatal iránti kérelmet nyújtott be (C-869/19. sz. ügy) a kérelemhez kötöttség és a célszerűség nemzeti eljárási elvének terjedelmével kapcsolatban. 2021. július 15-én a főtanácsnok előterjesztette az indítványát az ügyben, amely szerint „[a] fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló, 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelv 6. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni a tényleges érvényesülés elvével összefüggésben, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti eljárási elvek alkalmazása, mint a rendelkezési elv, a kérelemhez kötöttség, valamint a *reformatio in peius* tilalmának elve, amely elvek azt a nemzeti bíróságot, amelyhez a bank fellebbezést nyújtott be egy olyan ítélet ellen, amely időben korlátozta a fogyasztó által, egy semmisnek nyilvánított küszöbkikötés

következményeként jogalap nélkül megfizetett összegek visszafizetését, megakadályozzák abban, hogy az említett összegek teljes visszafizetését rendelje el”.

MUNKADOKUMENTUM